

POKROK ZÁPADU

Založen 1871.—Ročník XXV

OMAHA, NEBR., VE STŘEDU, DNE 22. LISTOPADU 1905.

ČÍSLO 17.

Z Hlavní Úřadovny J. P. D. P. J.

St. Paul, Minn., 18. listopadu 1905.
Ct. spolku a členům ČSDPJ!

Dnes mohu Vám s potěšením oznámiti, že dne 22. t. m. uveden buče v kruh naší jednoty nový spolek "Severní Hvězda", č. 19 v Browerville, Minn. Spolek ten jest výsledkem rodenního přičinění br. Karla Boushka, předsedy spolku Český Lev, č. 13, kterýž ve zmíněný den uvede 13 statových členů v milou naši jednotu. O káž by bylo více Boushku, jemuž v čase tak krátkém podařilo se získat nové číslo pro naši jednotu! Jest nutno upozorniti bratry úřadníky, aby byli vždy opatrní u vyhotovování listin, kteréž musí být úřadovnou držány, aby v nich nic nescházelo, a to platí o kaventních listinách zvláště, neboť, když kaventní listina má být chybná, ať není raději žádná. A proto znovu upozorňujeme, že budeme nuceni vrátit veškeré listiny, chybně vyhotovené.

V prosincových schůzích budou odbývány volby úřadníků, a lze zajisté očekávati, že budou do úřadů zvoleni ti, kterým na dobrou a rozkvětu spolku i jednoty záleží a již povinnosti své s úřadem, do

něhož budou zvoleni, pečlivě a dbale budou vykonávati a nikoliv, jak se dosud někde dělo, až se zlíbí odpověděti aneb žádosti Hlavní Úřadovny vyhověti. V takovém případě přestává veškerá chuť k práci!

Dne 26. října zemřela sestra Marie Zezuláková, členky č. 11 v South Omaze. Poukázka na vyplacení úmrtní nadace v obnosu \$250 byla vystavena dne 13. t. m. Úmrtní nadace po br. F. W. Peshkovi v obnosu \$1,000 bude též brzy vyplacena.

Zádáme všechny br. úřadníky, aby po prosincových schůzích co možná nejdříve všechny změny oznámili a poplatky zaslali, a aby nezapomněli, kde se tak dosud nestalo, zaslati též poplatky na Hlavní Úřadovnu. Roční zpráva pro státního komise vyžaduje mnoho práce a nemůže se s ní začít, dokud všechna data nejsou po ruce.

Doufáme pevně, že tentokrát žádosti Hlavní Úřadovny bude vyhověno a že příští rok bude pro jednotu mnohem úspěšnější.

Ve Svornosti, Lánce a Bratrství
Fr. A. Krch, taj.

Z KRUHŮ Č. S. D. P. J.

NEW PRAGUE, Minn., 17. listopadu. — Ct. pořadatelstvo orgánů! Oznamuji, že dne 11. listopadu spolek Svatopluk, č. 1 v Montgomery, Minn., pořádal slavnost odhalení svého krásného praporu, kteréž se účastnilo mnoho členů různých čísel ČSDPJ. a tamnějších spolků Katolická Svornost a ZCB jednoty. Zpěvy pěveckého sboru, družiček, deklamace a proslovy všech řečníků byly provedeny znamenitě. Po vyčerpání bohatého programu následovaly večere a slavnostní ples, při kterém účinkovala chvalně známá česká hudba montgomeryská. Sín byla lidmi přeplněna a hudba hrála opravdu znamenitě.

My Češi bychom měli dát přednost jednotám českým a k těmto přistupovat. Správu její vedou Češové, krajané známí a osvědčení, ze středu členstva volení. Česká jednota soustřeďuje ve svých řádech český život společenský a přispívá na vzdělávání a dobročinné podniky české. Našinci, u jednoty české pojistěnému, který hledá u jednoty jinonárodní buďto další, vyšší pojistěné aneb známost s občany jiných národností, tomu nelze zazlívati. Ten však, kdo jinonárodní jednotě dává přednost proto, že je cizí, a českým spolkem pohrdá, ten rozhodně jedná nesprávně. A nejen že jedná nesprávně, on tím zároveň sebe sama ponižuje, jestliže jako Čech českou jednotu zavrhne. Byl jsem toho názoru, že pro mladého člověka jest nejvýhodnější, když se dá pojistit na život u pojistitelských společností, tak zvaných Life Insurance Companies. Když však jeden vypočítá, kolik tam musí ročně platit, pak se dozví, že málo víc odtud dostane, a o tom hanebném vydražství peněz jejich Velko úřadovny, čteme skoro každý den v anglických novinách. Právě dnes jsem četl, že Velko úřadník Mutual Life Ins. Co., pan McCurdy, měl asi

\$150,000 ročního sluzného. Neať toto vydražství? Vždyť tak velké roční sluzné nemá ani náš "ho loubek pokoje" president Roosevelt, který uzavřel mír mezi japonskou, a ruskou vládou v době, když již vládla japonská doba věděla, jak stěží by děle vydržela za svých finančních poměrů pokračovat ve válce a jak asi těžko by dostávala válečnou náhradu, kdyby si pro ni musela jít až do Petrohradu.

Našinci, když již přistupují k jinonárodním jednotám, mají být především přesvědčeni, zdali ta neb ona jednota jest spolehlivá u vyplacení úmrtní nadace. Český organizátor jinonárodní jednoty, dříve nežli založí nějaké oddělení jednoty té a přinutí k němu mnoho našich, má vědět, zdali jednota ta vyplácí úmrtní nadace; jinak více dobra pro své krajané vykoná, když místo založení spolku založí sekuru do pařezu.

Před nějakým časem byl zde založen jinonárodní spolek "Bankers Union of the World" organizátorem, jakýmsi panem Studnickou. Pro členy zmíněného spolku jest nutno, že nejenom dle stanov musejí žít, ale že musejí též dle stanov zemřít; jinak není vyplacena úmrtní nadace. Spolek tento má vyznačené nemoci, na které se v pádu úmrtí jenom pojistěné vyplácí.

(Dle mého názoru spolek, který vyplácí úmrtní nadace jenom na jisté nemoci, měl by si dát do stanov dodatek asi tohoto znění: Země-li člen na jinou nemoc, než onu ve stanovách naznačenou, přestává býti členem, sám sebe suspenduje, vylučuje a nemůže za živa jakživ býti za člena do spolku přijat. Snad by se pak členové řídili dle stanov a též dle nich umřeli.)

Zde v Nové Praze čítal spolek ten při založení 23 členy. Dne 5. září odešel na věčnost bývalý bratr a člen od našeho čísla Fr. Pešek, který byl též členem tohoto spolku a byl u něho pojistěný na

obnos \$1,100.00. Na tento obnos mají dědicové po zemřelém od spolku dva certifikáty, jeden na \$1,000 a druhý na \$100. Důkaz úmrtí od lékaře, pohrobníka, od místních spolkových úředníků byl odplátnut a zaslán Hlavní Úřadovně této jednoty před více než dvěma měsíci. Bylo mně řečeno tajemníkem místního čísla, že od té doby nemůže dostat žádné od povědi od Hlavní Úřadovny a že na jeho tři dopisy nebylo mu vůbec ničeho odepsáno. Doba nám ukáže, kolik obdrží dědicové po Peškovi od Bankerské Světové Unie. Od naší jednoty vyplacena bude úmrtní nadace tak zčerstva, jak Hlavní Úřadovna obdrží od probátního soudu listiny poručníka nad nezletilými dětmi.

S přáním všeho dobra všem členům této jednoty, čtenářům a redakci t. l. znamenám se s bratrským pozdravem

Ant. F. Vrtiš.

Zdařilá slavnost.

Montgomery, Minn., 19. list. 1905.

Slavnost odhalení nového spolkového praporu, kterou pořádal spolek "Svatopluk", č. 1 ČSDPJ., v Montgomery, Minn., dne 11. t. m., vydařila se v každém ohledu znamenitě. Počasí bylo příznivé a obecnost jakož i delegací dostavilo se veliké množství z blízka i dále — tak že průvod městem při vyzvednutí praporu byl k nepřeblednutí. Přes 60 bíle oděných dívek — družiček vyzdvihlo a provázelo prapor z domu matky praporu p. Marie Kalinové do spolkové síně, kdež pak zahájil slavnost krátkou řečí předseda slavnosti F. Mixa.

Slavnostní program byl bohatý a trval až do večera. Zvláště přednesy a zpěvy družiček a pěveckého sboru těšily se velké oblibě a přednášející byli vždy odměňováni bouřlivým potleskem četného obecnost. Po ukončení slavnosti následoval slavnostní ples, který potrvál až do rána při té nejlepší náladě a shodě, tak že každý, ať mladý neb starý, odcházel plně uspokojen a výborně naladěm.

Řeči a proslovy úřadníků a zástupců rozličných spolků těšily se veliké pozornosti shromážděného množství, jenom ta nerozvážná mládež rušila někdy svým dupetem při přecházení sem a tam ticho a pozornost obecnost.

Slavnostní řeč přednesl předseda slavnosti Fr. Mixa jak následuje:

Velečtění krajané! Ctění spolubratři a spolusestry! Jest mně vždy velikým potěšením a srdce mé jásá nevýslovnou radostí, když vidím scházeti se milé krajané — syny a dcery národa českého — k nějaké významnější společenské společnosti, jako jest tato dnešní, a tu věřím vždy v lepší budoucnost milých krajanů, v této nové vlasti rozptýlených a zapadlých, a jsem jist, že ještě po dlouhá léta a možno i navždy udrží se zdejší větve někdy tak slavného národa českého.

I dnes vidíte zde lze opět četné shromáždění mužů a dam, i dnes vidíte lze takto všechny vrstvy zdejšího obyvatelstva české národnosti bez rozdílu stáří a smýšlení — za tou jedinou slavnostní příčinou, osvědčiti opět a opět krajaňskou vzájemnost a přátelskou pospolitost občanů zdejších

— vidím též blízké i vzdálené zástupce ctěných spolků, aby osvědčili bratrskou lásku a společenskou zdvořilost, a protož volám všem z hloubi srdce: Vítejte nám!

Odhalujem tento skvostný nový prapor co odznak bratrské a krajaňské lásky a obětavosti, a slibujeme, že pod tímto praporem kráčet chceme a budeme ku cti a slávě drahé národnosti české a k rozkvětu této nové vlasti, jakož i ku blahu všech členů našich i jich milých. Spolek náš nepodívil si skvostný a krásný prapor tento jenom pro parádu, slavnost není a nemá býti jenom pro podívanou, nýbrž má býti slavností důležitou, která má zůstatiti trvalou u pomínku v myslích a v srdcích našich, že jest povinností každého Čecha a řádného člověka, pěstovati dobročinnost, pospolitost a lásku nejen v rodině neb ve spolku, ale v celém člověčenstvu vůbec a v rodných bratřích a krajaňech zvláště; vyhledávati vzdělanost a pravdu — a žítí vůbec poctivě a spravedlivě. A kde možno nejlépe se přičiniti a utvrditi v těchto občanských cnostech — snad v salonech neb hospodách, neb při všelikých těch šindikách a pitkách? Zajisté ne a stokrát ne! — Spolky jsou místo, kde se možno přičiniti dobrým vlastnostem, spolky jsou životní školou pro dorostlou mládež obého pohlaví, spolky jsou pokračovací školou pro starší členy. Věk náš zove se věkem osvěty a rovnosti, ale též i věkem spolčování. Lidská společnost jest jako jeden nepřetržitý řetěz — a ten, kdo by se chtěl lidské společnosti nyní vzdalovati, byl by považován za předpojatého samotáře aneb i za něco horšího. — V tomto věku vidíme kolem sebe všechny vrstvy obyvatelstva se spolčovati. Milionáři a železniční i jiní králové, bankéři, bohatí továrníci a obchodníci, lékaři a právníci — všchni tito lidé mají své trusty, kartely, jednoty neb smlouvy, aby obyčejně více peněz a bohatství nashromáždili a vyděli — a to na té chudší třídě lidské, to jest na farmářích, dělnících a maloobchodnících. Tito opět se spolčují, aby se takovému odírání snáze ubránili, avšak podléhají obyčejně, a nemohou si ani uložití nějaké úspory neb zásoby pro případ nějakého neštěstí neb předčasného úmrtí v rodině. A tu se zakládají a vypomáhají podporující spolky a vskutku najdeme dnes velmi málo vzdělaných mužů a žen, kteří by aspoň k jednomu neb i k více spolkům nepřináleželi.

Dokončená přístě.

Členové spolku "Slován", č. 3 ČSDPJ., jsou tímto vyzváni k do stavení se do příští schůze dne 20. prosince. Odbývána bude celoroční schůze a zároveň předléhá volba nových úřadníků na příští rok. Členové, již se dosud o certifikáty, jež jim byly zmařeny, nepřihlásili, nechť tak učiní co nejdříve. Člen, jenž ve spolkové schůzi v síni vzal omylem certifikát sestry Marie Dvořák, nechť se přihlásí a jej tajemníku navrátí. S bratrským pozdravem
Jan F. Parížek, taj.

Krásný obraz "Mistr Jan Hus loučí se s přáteli svými před uplacením v Kostelci," dáme za 40 centů jako premi k Pokroku.

OMAHA.

— "Královna Alžběta" sehrána byla min. neděle při vyprodané síni v Sokolovně a již z počátku s radostí doznáváme, že málokdy setkali jsme se na divadle s přípravou tak důkladnou a mravenčí plní ve snaze, znázorniti každou sebe nepatrnější scénu co nejvěrněji. Co se pak provedení týče, budiž Sokolům všechna čest. Každá z účinkujících zhostovala se úlohy své s překvapujícími porozuměním a hladce; zvláštní zmínky zaslouží oduševnělá hra sl. P. Michalové, která v nesnadné roli matky intrikanky překonala samu sebe. S ní čestně o přednost zápolila p. B. W. Bartošová, jejíž skvělé podání dobrovolivě královny Alžběty dokazovalo naprosté porozumění a ovládnutí těžké své role. Velmi pěkně vynikla v komické úloze pokojské sl. Růžena Kmentová, jež posluchače častokrát stihla k smích. Roztomile vyjímá se zpěv "v Čechách jsem zrozena", jenž se svým ladným skupinovým tancem dívek, v národním kroj oděných, byl rozhodným úspěchem. Rovněž ostatní vložky zpěvné, s allegorickými tanci spojené, byly velmi šťastně voleny a vše zamlouvaly se svým esthetickým sestavením. Ředitel, p. Bohumil Bartoš, jenž kus onen se svými cvičenkami s tak železnou plní a důkladností nastudoval a provedl, může býti plně spokojen s výsledkem své námahy. Též zmínky zaslouží orchestr, jenž během hry vynikl jistým doprovodem a v meziaktí provedl skvostný program. — Sbor Sokolek sehraje v neděli dne 17. prosince znamenitou pohádku "Popelka," která s tak znamenitým úspěchem sehrána byla poslední sezónu, a sice ve prospěch České Svob. Školy a již zajisté odtud těšíme se na opětné jich vystoupení.

— Na pavlači svého obydlí, č. 2020 Burt ul., nalezla min. středy v noci p. Geo. Woods-ová pečlivě v peřinách zaobalené novorozené dítě. Lístek na peřince přispědený udával, že dítě bude v pátek jeden týden staré. Dále neznámý pisatel žádá, by náleze vchoval dítě co nejpečlivěji, ježto prý ono pochází z dobré rodiny. Detektivní odbor snaží se do celé té aféry vnést trochu světla.

— Omaha a její policejní department byly "obšťastněny" návratem "omdlévající Berty", která známa je zdejší policii velmi dobře svou praktickou, kterou po více let prováděla. Občejně v přítomnosti mužů, kteří nosili diamantové šperky, omdlela náhle Berta, a když nějaký takový gentleman zachytil ji do náručí, šikovným způsobem šperk mu vyfoukla.

— "Nikdy nám není, jak o posvícení, kdy všechno to voní a hudba v uši zvoní," — a nikdo zajisté nepobaví se lépe, jako když na posvícenských čtvrtek, to bude již za týden, dostaví se do Sokolovny, kde téhož dne sbor Bole-slava, č. 60. JČD., uspořádá pravou posvícenskou zábavu, která těší se každoročně veliké návštěvě a letos rovněž zajisté že málokdo udělá tu chybu, aby vynechal tento ples. O vše pohodlí a zvláště dobrou uniovou hudbu plně jest postaráno. Vstupné mírné, 25c. □